

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський державний університет фізичної культури
ім. І. Боберського
Кафедра гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму
канд. екон. наук, доц. Холявка В.З.

«1» жовтня 2018 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів

«Соціологія та основи права»

галузь знань **01 – освіта**

напрямок підготовки **014.11 - середня освіта, 017 – фізична культура і спорт**

факультет **педагогічної освіти, фізичної культури та спорту**

Львів
2018 рік

Робоча програма «Соціологія». Галузь знань 01 – освіта; напрям підготовки – 014.11 – середня освіта, 017 – фізична культура і спорт.
«31» серпня, 2018 року.

Розробник: **Курчаба Тетяна Миколаївна**, канд. наук фіз.вих. і спорту,
доцент кафедри гуманітарних дисциплін
Ващишин Марія Ярославівна, канд. юрид. наук,
доцент кафедри гуманітарних дисциплін

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від «31» серпня 2018 року № 1

_____ Завідувач кафедри гуманітарних дисциплін
(підпис) кандидат історичних наук, професор Полянський О.А.

Декан ФПО к.н.ф.в. і с., доц. Петрина Р.Л.

_____ (підпис)

Декан ФФКіС к.н.ф.в. і с., доц. Ріпак І.М.

_____ (підпис)

Схвалено на засіданні вченої Ради

ФТ

Протокол від « 1 » жовтня 2018 року №1

_____ Декан ФТ,
(підпис) канд.екон.наук, доц. Холявка В.З.

© Курчаба Т.М., 2018

© Львівський державний університет фізичної культури, 2018

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Соціологія та основи права” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Галузь знань 01 – освіта; напрям підготовки – 014.11 – середня освіта, 017 – фізична культура і спорт.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є соціальні та правові дії, явища, зв’язки, відносини та процеси, що відбуваються в суспільстві, характеристика базових юридичних категорій, закономірності виникнення й функціонування соціальної реальності в сфері фізичної культури та спорту.

Міждисциплінарні зв’язки: Дисципліна тісно пов’язана з сферами наукових знань про соціум та людину, спираючись на досягнення статистики, демографії, психології, економічних, політичних, правових наук, успішно кооперує свою діяльність з науками про фізичну культуру та спорт.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Соціологія.
2. Основи права.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Соціологія та основи права” є отримання теоретичних знань про соціальні явища та процеси, дію соціальних законів, розвиток соціологічного мислення та культури студентів, формування навичок проведення конкретно-соціологічного дослідження: вміння скласти програму дослідження, анкету для збирання соціологічної інформації, провести елементарну обробку зібраної інформації тощо, виявлення і розкриття основних проблем з теорії держави і права, характеристика базових юридичних категорій, розгляд особливостей основних галузей права України.

2.2. Завдання дисципліни

1. Опанування сутності теорії та методології соціологічної науки.
2. Формування розуміння специфіки функціонування сфери фізичної культури та спорту у сучасному суспільстві.
3. Знайомство з практикою організації соціологічних досліджень у сфері фізичної культури та спорту.
4. Характеристика форм та механізму функціонування держави.
5. Аналіз основних проблем функціонування системи права.
6. Формування розуміння правового статусу громадян України.
7. Ознайомлення з основними нормативно-правовими актами, що є джерелами основних галузей права України.

2.3. Очікувані результати

Студент повинен знати:

1. Структуру соціологічної системи знань.
2. Завдання та проблеми сучасної української соціології.
3. Визначення суспільства та його основні ознаки.
4. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії.
5. Профілюючі напрямки та розділи в соціальній практиці спорту.
6. Методику і техніку соціологічних досліджень.
7. Визначення та ознаки держави.
8. Форму держави Україна.
9. Сутність та особливості права як системи правових норм.
10. Що таке норма права та її структура.

11. Основні трактування базових юридичних категорій.
12. Види та особливості основних галузей права.
13. Структуру та зміст Конституції України.
14. Правовий статус громадян України.
15. Предмет правового регулювання основних галузей права України.

Студент повинен уміти:

1. Організувати та провести конкретно-соціологічне дослідження у сфері фізичної культури та спорту.
2. Використовувати набуті навички соціальної діяльності та поведінки у повсякденній педагогічній та організаційно-управлінській діяльності для інтенсифікації процесу соціалізації молоді.
3. Оцінювати юридичні факти.
4. Розрізняти види юридичної відповідальності.
5. Використовувати знання про норми права у своїй професійній діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредитів ECTS.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. СОЦІОЛОГІЯ

Загальна теорія та історія соціології. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії. Методика і техніка соціологічних досліджень.

Теми та зміст лекцій:

Тема 1. Предмет, структура, функції соціології. Основні етапи історичного розвитку соціологічної думки. Поняття соціології. Об'єкт і предмет соціології. Суспільство, соціальні явища та процеси соціального пізнання. Структура соціологічного знання. Теоретична соціологія, прикладна соціологія, процеси їх взаємодії та диференціації. Функції соціології. Теоретично-пізнавальна, методологічна, прикладна, прогностична та інші. Історичні, соціальні та теоретичні передумови виникнення соціології як науки. Становлення та розвиток класичної соціології. О.Конт як засновник соціології. Еволюціоністська соціологія Г.Спенсера. “Соціологізм” Е.Дюркгайма. Матеріалістична соціологія марксизму. “Розуміюча соціологія” М.Вебера. Західна соціологія ХХ століття: основні напрями, школи та проблеми. Соціологія в системі суспільних та гуманітарних наук: соціологія та філософія; соціологія та історія; соціологія та психологія; соціологія та педагогіка; соціологія та соціальна статистика.

Тема 2. Становлення і розвиток соціологічної думки в Україні. Українська протосоціологічна думка. Специфіка козацтва як соціального феномену в історії України. Значення Києво-Могилянської академії. Соціологічні погляди Григорія Сковороди. Роль Кирило-Мефодіївського братства, праць М.Костомарова та творчості Т.Шевченка. Політична соціологія М.Драгоманова: Соціологічний метод, прогрес та соціальна еволюція, проблема влади. М.Грушевський як історик-соціолог: “генетична соціологія”, “політична соціологія” та принципи етнополітики. Проект науки соціологія у творчості Б.Кістяківського: критики психологізму, проблема соціологічних понять та цінностей в соціологічному дослідженні. Соціологічна концепція М.Шаповала. Соціологія політики В.Липинського. Проблема розвитку соціології в сучасній Україні.

Тема 3. Суспільство як соціальна система: сутність, типи, тенденції розвитку. Суспільство як соціальна система. Поняття «суспільство» і «система» в соціології, їх

історичний розвиток. Еволюція уявлення про суспільство та теорії його походження. Характеристика основних підсистем суспільного життя: економічної, політичної, соціальної, ідеологічної та ін.. Проблема типологізації суспільств. Характерні особливості сучасного суспільства. Модернізація та глобалізація розвитку суспільства.

Тема 4. Соціальна структура та соціальна стратифікація суспільства. Соціальна структура суспільства: основні види та елементи. Теорії соціальної стратифікації. Соціальна мобільність, види соціальної мобільності. Міграція. Трансформація соціальної структури українського суспільства.

Тема 5. Економічна соціологія: праця та економічне життя. Сутність, предмет, об'єкт та функції економічної соціології, соціології праці та зайнятості. Співвідношення трудової діяльності та трудової поведінки. Структура та форми трудової поведінки. Зміст, структура та функції трудової мотивації, її компоненти. Механізми регуляції трудової поведінки. Проблемні пошуки вітчизняної економічної соціології, соціології праці та зайнятості.

Тема 6. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальних відносин. Соціологічні підходи до вивчення особистості та її місця в суспільстві. Соціологічна структура особистості. Соціалізація особистості. Етапи розвитку гри М.Партен. Розвиток особистості як наслідок конфлікту біологічного і соціального. Теорії розвитку дитини. Соціальний статус та соціальна роль особистості.

Тема 7. Соціологія освіти. Статус, предмет і об'єкт соціології освіти. Освіта як соціальний інститут, функції освіти в суспільстві. Теорії навчання. Бернстайн: мовні коди. С.Баулес та Г.Гінтіс: школи та промисловий капіталізм. І.Іліч: прихований навчальний план. Вплив освіти на соціальну мобільність індивіда.

Тема 8. Соціологія спорту. Соціологія спорту – один із напрямків сучасного соціологічного знання. Предмет соціології спорту. Взаємозв'язок соціології спорту з іншими дисциплінами.

Тема 9. Профільюючі напрямки та розділи в соціальній практиці спорту: їх особливості та взаємозв'язок. Поняття та зміст ординарного спорту, його структура. Соціальні функції ординарного спорту. Масовість як закономірність функціонування та розвитку ординарного спорту в сучасному суспільстві. Поняття спорту вищих досягнень, його зміст та соціологічна структура. Соціальний генезис та соціальні функції спорту вищих досягнень у сучасному суспільстві. Олімпійський рух як об'єкт соціологічного аналізу. Проблеми комерціалізації та професіоналізації сучасного міжнародного та олімпійського руху.

Тема 10. Соціологія сім'ї. Сім'я як соціальний інститут. Сутність, структура та основні функції сім'ї. Тенденції розвитку сучасної сім'ї. Соціальні проблеми сучасної сім'ї. Соціальна підтримка сім'ї в українському суспільстві.

Тема 11. Соціологічне дослідження: поняття, функції, види, етапи. Соціологічні дослідження, їх роль і місце в структурі соціології. Класифікація соціологічних досліджень, їх функції, види, етапи. Методика, техніка та процедура соціологічного дослідження, його мета і завдання. Програма соціологічного дослідження, її призначення та складові частини.

Тема 12. Методи збору та аналізу соціологічної інформації. Методи збору соціологічної інформації, особливості їх застосування: аналіз документів і спостереження в соціології, опитування як метод збору соціологічної інформації, експеримент у соціологічному дослідженні. Обробка та аналіз соціальної інформації. Прогнозування соціальних явищ та процесів. Специфіка проведення соціологічних досліджень у сфері фізичної культури та спорту.

Теми та зміст семінарських занять:

Тема 1. Соціологія як наука. Предмет та функції соціології. Предмет соціології. Суспільство, соціальні явища та процеси соціального пізнання. Функції соціології. Теоретично-пізнавальна, методологічна, прикладна, прогностична та інші. Соціологія в системі суспільних та гуманітарних наук: соціологія та філософія; соціологія та історія; соціологія та психологія; соціологія та педагогіка; соціологія та соціальна статистика.

Тема 2. Становлення і розвиток соціологічної думки в Україні. Українська протосоціологічна думка. Специфіка козацтва як соціального феномену в історії України. Значення Києво-Могилянської академії. Соціологічні погляди Григорія Сковороди. Роль Кирило-Мефодіївського братства, праць М.Костомарова та творчості Т.Шевченка. Політична соціологія М.Драгоманова: Соціологічний метод, прогрес та соціальна еволюція, проблема влади. М.Грушевський як історик-соціолог: “генетична соціологія”, “політична соціологія” та принципи етнополітики. Проект науки соціологія у творчості Б.Кістяківського: критики психологізму, проблема соціологічних понять та цінностей в соціологічному дослідженні. Соціологічна концепція М.Шаповала. Соціологія політики В.Липинського. Проблема розвитку соціології в сучасній Україні.

Тема 3. Суспільство як соціальна система: сутність, типи, тенденції розвитку. Суспільство як соціальна система. Поняття «суспільство» і «система» в соціології, їх історичний розвиток. Еволюція уявлення про суспільство та теорії його походження. Характеристика основних підсистем суспільного життя: економічної, політичної, соціальної, ідеологічної та ін.. Проблема типологізації суспільств. Характерні особливості сучасного суспільства. Модернізація та глобалізація розвитку суспільства.

Тема 4. Соціальна структура суспільства. Соціальна структура суспільства: основні види та елементи: класи, прошарки, верстви та групи. Теорії соціальної стратифікації. Соціальна мобільність, види соціальної мобільності. Міграція.

Тема 5. Економічна соціологія: праця та економічне життя. Сутність, предмет, об’єкт та функції економічної соціології, соціології праці та зайнятості. Співвідношення трудової діяльності та трудової поведінки. Структура та форми трудової поведінки. Зміст, структура та функції трудової мотивації, її компоненти. Механізми регуляції трудової поведінки. Проблемні пошуки вітчизняної економічної соціології, соціології праці та зайнятості.

Тема 6. Особистість як об’єкт і суб’єкт соціальних відносин. Соціологічні підходи до вивчення особистості та її місця в суспільстві. Соціологічна структура особистості. Соціалізація особистості. Етапи розвитку гри М.Партен.

Тема 7. Особистість у системі соціальних зв’язків. Розвиток особистості як наслідок конфлікту біологічного і соціального. Теорії розвитку дитини. Соціальний статус та соціальна роль особистості.

Тема 8. Соціологія освіти. Статус, предмет і об’єкт соціології освіти. Освіта як соціальний інститут, функції освіти в суспільстві. Теорії навчання. Вплив освіти на соціальну мобільність індивіда.

Тема 9. Соціологія спорту. Соціологія спорту – один із напрямків сучасного соціологічного знання. Предмет соціології спорту. Взаємозв’язок соціології спорту з іншими дисциплінами.

Тема 10. Профілюючі напрямки та розділи ординарного спорту: їх особливості та взаємозв’язок. Поняття та зміст ординарного спорту, його структура. Соціальні функції ординарного спорту. Масовість як закономірність функціонування та розвитку ординарного спорту в сучасному суспільстві.

Тема 11. Профілюючі напрямки та розділи спорту вищих досягнень: їх особливості та взаємозв’язок. Поняття спорту вищих досягнень, його зміст та соціологічна структура. Соціальний генезис та соціальні функції спорту вищих досягнень у сучасному суспільстві.

Олімпійський рух як об'єкт соціологічного аналізу. Проблеми комерціалізації та професіоналізації сучасного міжнародного та олімпійського руху.

Тема 12. Соціологічне дослідження: поняття, функції, види, етапи. Соціологічні дослідження, їх роль і місце в структурі соціології. Класифікація соціологічних досліджень, їх функції, види, етапи. Методика, техніка та процедура соціологічного дослідження, його мета і завдання. Програма соціологічного дослідження, її призначення та складові частини. Значення програми в конкретно-соціологічному дослідженні. Поняття проблеми, предмету та об'єкту дослідження. Визначення мети і завдань у соціологічному дослідженні. Гіпотеза у соціологічному дослідженні. Теоретичне та емпіричне уточнення понять. Програма як теоретична розробка підходів та шляхів вирішення конкретної проблеми у галузі фізичної культури та спорту.

Тема 13. Вибірка у соціологічному дослідженні. Застосування вибіркового методу у соціологічному дослідженні. Генеральна та вибіркова сукупність. Репрезентативність вибірки. Помилки вибірки. Системні та випадкові помилки вибірки. Типи та різновиди вибірки. Сутність вибірових досліджень у практиці фізкультурно-спортивного руху.

Теми та зміст самостійної роботи:

Тема 1. Структура сучасного соціологічного знання. Соціологічні закони та категорії. Структура соціологічного знання. Теоретична соціологія, прикладна соціологія, процеси їх взаємодії та диференціації.

Тема 2. Основні етапи історичного розвитку соціологічної думки. Історичні, соціальні та теоретичні передумови виникнення соціології як науки. Становлення та розвиток класичної соціології. О.Конт як засновник соціології. Еволюціоністська соціологія Г.Спенсера. “Соціологізм” Е.Дюркгайма. Матеріалістична соціологія марксизму. “Розуміюча соціологія” М.Вебера. Інтегральна соціологія П.Сорокіна. Західна соціологія ХХ століття: основні напрями, школи та проблеми. Структурний функціоналізм Т.Парсонса та Р.Мертонса. Соціологія конфлікту Р.Дарендорфа та Л.Козера. Символічний інтеракціонізм Дж.Міда, Ч.Кулі, Г.Блумера та Л.Козера. Теорія соціального обміну Дж.Хоманса та П.Блау. Феноменологічна соціологія та етнометодологія. Новітні пошуки в царині соціологічного теоретизування: проблеми та перспективи.

Тема 3. Соціологія другої половини ХХ – початку ХХІ ст.. Майбутнє соціології. Характерні риси розвитку соціології в добу глобалізації. Структурні парадигми теоретичної соціології. Інтерпретативні парадигми сучасної соціології. Емпірична соціологія. Теорії постіндустріального суспільства та постмодернізм.

Тема 4. Суспільство як об'єкт соціологічного аналізу. Еволюція уявлення про суспільство та теорії його походження. Аналіз основних концепцій в західній соціології щодо пояснення закономірностей розвитку сучасного суспільства. Характеристика основних підсистем суспільного життя. Модернізація та глобалізація розвитку суспільства.

Тема 5. Соціальна стратифікація суспільства. Витоки та чинники соціальної стратифікації. Трансформація соціальної структури українського суспільства.

Тема 6. Соціальна взаємодія, соціальні відносини та соціальний контроль. Соціальна взаємодія та соціальні зв'язки. Соціальні відносини та соціальні конфлікти. Система соціального контролю.

Тема 7. Масова поведінка і суспільні рухи. Поняття масової поведінки. Форми масової поведінки. Натовп. Теорії натовпу. Типи суспільних рухів. Особистісна сприйнятливність соціальних рухів. Теорії суспільних рухів.

Тема 8. Етносоціологія. Предмет, об'єкт та історія розвитку етносоціології. Національно-етнічні процеси та відносини. Поняття національного відродження та його місце в етносоціології. Етнонаціональний розвиток сучасної України: стан, проблеми, перспективи.

Тема 9. Соціологія релігії. Релігія як соціальний інститут: сутність, функції та форми організації. Становлення соціології релігії як наукової дисципліни. Релігія як соціальний інститут, її еволюційні та організаційні форми.

Тема 10. Культура як соціальний феномен. Соціальна сутність культури, функції культури. Структурні елементи та форми вияву культури в житті людини і суспільства. Особливості національної культури у контексті відродження українського соціуму.

Тема 11. Соціологія виховання. Предмет вивчення соціології виховання. Сім'я і школа як базові компоненти виховного процесу.

Тема 12. Соціологія освіти. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. Соціально-економічні питання реформування освіти за умов переходу до ринкових відносин. Державне регулювання та приватна освіта в Україні. Основні тенденції розвитку вищої освіти в країнах заходу (фундаменталізація, диверсифікація, інтернаціоналізація, децентралізація).

Тема 13. Соціологія політики. Науковий статус, об'єкт, предмет та функції соціології політики. Типологія політичних рухів. Класифікація політичних партій. Електоральні дослідження в соціології політики. Теоретичні та практичні аспекти соціології політики в зарубіжній та вітчизняній соціології.

Тема 14. Соціологія екології. Предмет вивчення соціології екології. Складові елементи системи «суспільство-природа» і механізм їх взаємодії.

Тема 15. Соціологія вільного часу. Вільний час як структурний компонент суспільного часу. Поняття вільного часу, його структура та елементи.

Тема 16. Формування громадської думки як засобу подолання шкідливих звичок. Традиції в сфері фізичної культури та спорту. Поняття громадської думки, її соціальна природа, зміст та сутність. Основні шляхи і засоби формування громадської думки в сфері фізичної культури та спорту. Поняття про звички та традиції: їх соціальна сутність, зміст та різновиди. Значення громадської думки в подоланні шкідливих звичок.

Тема 17. Соціологічне забезпечення дитячо-юнацького спорту. Дитячо-юнацький спорт як соціальне явище і фактор соціалізації. Дитячо-юнацька спортивна школа як соціальна організація. Соціологічні проблеми відбору у дитячо-юнацькому спорті. Вплив соціального оточення на спортивну активність дітей та підлітків. Місце і значення дитячих спортивних змагань у процесі соціалізації. Протиріччя між фізичною та духовною зрілістю у дитячо-юнацькому спорті як наслідок ранньої спортивної спеціалізації. Значення ролі тренера та спортивного колективу у формуванні повноцінної особистості юного спортсмена.

Тема 18. Соціально-психологічні основи управління фізкультурно-спортивною організацією. Поняття про соціально-психологічні аспекти управління в сфері фізичної культури та спорту. Сутність, критерії та фактори ефективного управління фізкультурно-спортивною організацією. Класифікація соціально-психологічних методів управління.

Тема 19. Соціальні показники, їх вимірювання. Природа соціального показника. Основні методологічні принципи обґрунтування соціальних показників. Соціальні показники, соціальні індикатори, соціальні норми та нормативи. Проблеми вимірювання соціальних показників. Проблема обґрунтування зв'язку між показниками та властивостями, що досліджуються у сфері фізичної культури та спорту.

Тема 20. Прогнозування соціальних явищ та процесів. Методологічні основи передбачення майбутнього. Методи соціологічного прогнозування.

Загальна теорія та історія соціології.

Література:

Базова:

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки: Пер. з франц. – К.: Юніверс, 2004. – 688 с.
2. Барвінський А.О. Соціологія: Курс лекцій для студ. ВНЗ: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
3. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002. – 140 с.
4. Болотіна Є.В., Мішура В.Б. Соціологія: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 128 с.
5. Дворецька Г.В. Соціологія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 340 с.
6. Дворецька Г.В. Соціологія: навчальний посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: НЕУ, 2002. – С. 347-428.
7. Катаєв С.Л. Сучасне українське суспільство: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 200 с.
8. Коваліско Н.В. Основи соціальної стратифікації: Навч. посіб. – Л.: Магнолія, 2007. – 328 с.
9. Козловець Є.А. Соціологія: Словник термінів і понять. – К.: Кондор, 2006. – 327 с.
10. Лапан Т.Д. Історія соціології: Навч. посіб. – Л.: ВЦ ЛНУ, 2007. – Ч.1. – 236 с.
11. Павличенко П.П., Литвиненко Д.А. Соціологія: Навч. посібник. – К.: Лібра, 2000.
12. Піча В.М. та ін. Соціологія. – К., 1996.
13. Піча В.М. Соціологія: загальний курс. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України. – К., 2000. – С. 186-234.
14. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття. Посібник. – К., 1996.
15. Ратушна Г. Соціологія (матеріали курсу лекцій). Навчальний посібник. Видання 2-е, доп. і перероб. – Тернопіль, 1999. – 148 с.
16. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії / Навч. посіб. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.
17. Соціологічна думка України: Навч. посібник. – К.: Заповіт, 1996.
18. Соціологія. Курс лекцій / В.М.Піча, О.М.Семашко, Н.Й.Черниш та ін./ За ред. В.М.Пічі. – К., 1996.
19. Соціологія: Підручник / За загальною ред. Проф. В.П.Андрющенка, проф. М.І.Горлача. – Харків – Київ, 1998.
20. Соціологічна теорія: Традиції та сучасність: Навч. посіб. / За ред. А.Ручки. – К.: І-нт соціології НАН України, 2007. – 363 с.
21. Соціологія: Навч. посіб. / За ред. С.Макеєва, К.: Знання, 2005. – 455 с.
22. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В.Г.Городяненка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 560 с.
23. Соціологія: Терміни, поняття, персоналії / За ред. В.Пічі. – К.: Каравела; Новий світ- 2000, 2002. – 480 с.
24. Структурні виміри сучасного суспільства: Навч. посіб. / За ред. С.Макеєва. – К.: І-нт соціології НАН України, 2006. – 327 с.
25. Танчин І.З. Соціологія: Навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 351 с.
26. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. – Л.: Кальварія, 2004. – 544 с.
27. Черниш Н. Й. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання. – 5-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009. – 468 с.
28. Юрій М.Ф. Соціологія: Підручник. – К.: Кондор, 2007. – 288 с.

Допоміжна:

1. Гантінгтон С. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / Пер. з англ. Н.Климчук. – Л.: Кальварія, 2006. – 474 с.
2. Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика: Хрестоматія з сучасної зарубіжної соціології регіонів / Укл. І.Кононов (наук. ред.), В.Бородачов, Д.Топольськов. – Луганськ: Альма матер; Знання, 2002. – 664 с.
3. Глобальні модерності / За ред. М.Фезерстоуна, С.Леша, Р.Робертсона; Пер. з англ. Т.Цимбал. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 400 с.
4. Головаха Є., Горбачик А., Паніна Н. Україна та Європа: Результати міжнародного порівняльного соціологічного дослідження. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 142 с.
5. Леш С. Соціологія постмодернізму / Пер. з англ. Ю.Олійник. – Л.: Кальварія, 2003. – 344 с.
6. Паніна Н. Українське суспільство 1994-2005: Соціологічний моніторинг. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2005. – 157 с.
7. Рікер П. Ідеологія та утопія: Пер. з англ. – К.: Дух і літера, 2005. – 360 с.
8. Слотердайк П. Критика цинічного розуму: Пер. з нім. – К.: Тандем, 2002. – 544 с.
9. Соціальні виміри суспільства: Зб. наук. праць. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – Вип. 9. – 360 с.
10. Соціальні виміри суспільства: Зб. наук. праць. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – Вип. 10. – 428 с.
11. Статистичний щорічник України за 2006 р. – К.: Консультант, 2007. – 551 с.
12. Суспільна трансформація: Концептуалізація, тенденції, український досвід / За ред. В.Танчера, В.Степаненка. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2004. – 244 с.
13. Тьоніс Ф. Спільнота та суспільство / Пер. з нім. Н.Комарова, О.Погорілий. – К.: Дух і літера, 2005. – 262 с.
14. Україна модерна. Спеціальний випуск 2007. Львів-Донецьк: соціальні ідентичності в сучасній Україні / За ред. Я.Грицака, А.Портнова, В.Сусака. – К.: Критика, 2007. – 357 с.
15. Українське суспільство на шляху перетворень: західна інтерпретація / За ред. В.Ісаїва; Пер. з англ. А.Щенка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська Академія», 2004. – 362 с.
16. Українське суспільство 1994-2005: Динаміка соціальних змін / За ред. В.Ворни, М.Шульги. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2005. – 653 с.
17. Українське суспільство 1992-2006: Соціологічний моніторинг / За ред. В.Ворни, М.Шульги. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 578 с.
18. Українське суспільство 1992-2007: Динаміка соціальних змін / За ред. В.Ворни, М.Шульги. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – 520 с.
19. Український соціум: Інтеграція інтелектуального потенціалу / За ред. В.Врублевського. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2005. – 396 с.
20. Щербина В.М. Образи інформаційного суспільства: Соціологічний вимір культури. – К.: Ін-т соц. та культ. зв'язків ім. св. Княгині Ольги, 2005. – 248 с.
21. Юрій М.Ф. Соціокультурний світ України. – К.: Кондор, 2008. – 794 с.
22. Abel T. Podstawy teorii sociologiczney. - Warszawa, 1997.

Спеціальні та галузеві соціологічні теорії.

Література:

Базова:

1. Арбеніна В.Л. Етносоціологія: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х.: ХНУ, 2007. – 314 с.

2. Барвінський А.О. Соціологія: Курс лекцій для студ. ВНЗ: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
3. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002. – 140 с.
4. Болотіна Є.В., Мішура В.Б. Соціологія: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 128 с.
5. Головатий М.Ф. Соціологія молоді: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2006. – 304 с.
6. Дворецька Г.В. Соціологія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 340 с.
7. Дворецька Г.В. Соціологія праці: Навч. посіб. – К., 2001.
8. Дворецька Г.В. Соціологія: навчальний посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: НЕУ, 2002. – С. 347-428.
9. Етносоціологія: Навч. посіб. / За ред. В. Євтуха. - К.: Вид-во УАННП Фенікс, 2003. – 208 с.
10. Іванов В.Ф. Соціологія масової комунікації: Навч. посібник. – К., 1999.
11. Катаєв С.Л. Сучасне українське суспільство: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 200 с.
12. Козловець Є.А. Соціологія: Словник термінів і понять. – К.: Кондор, 2006. – 327 с.
13. Культура-суспільство-особистість: Навч. посіб. / За ред. Л.Скокової. – Ін-т соціології НАН України, 2006. – 396 с.
14. Лукашевич М.П. Соціологія економіки. – К.: Каравела, 2005. – 288 с.
15. Огаренко В.М., Малахова Ж.Д. Соціологія праці: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 292 с.
16. Огаренко В.М., Малахова Ж.Д. Соціологія праці: Навч. посіб. – К.: 2007. – 304 с.
17. Оссовський В.Л. Соціологія громадської думки: Навч. посіб. – К.: Вид. дім «Стилос»; ПЦ «Фоліант», 2005. – 186 с.
18. Павличенко П.П., Литвиненко Д.А. Соціологія: Навч. посібник. – К.: Лібра, 2000.
19. Піча В.М. та ін. Соціологія. – К., 1996.
20. Піча В.М. Соціологія вільного часу. – Львів, 1993.
21. Піча В.М., Стеблич В.А. Соціологія політики. – Львів, 1994.
22. Піча В.М. Соціологія: загальний курс. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України. – К., 2000. – С. 186-234.
23. Полторац В.А. Соціологія: основи соціології праці та управління. – К., 1992.
24. Ратушна Г. Соціологія (матеріали курсу лекцій). Навчальний посібник. Видання 2-е, доп. і перероб. – Тернопіль, 1999. – 148 с.
25. Серета В.В. Етносоціологія: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2007. – 480 с.
26. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії / Навч. посіб. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.
27. Соціологія. Курс лекцій / В.М.Піча, О.М.Семашко, Н.Й.Черниш та ін./ За ред. В.М.Пічі. – К., 1996.
28. Соціологія: Підручник / За загальною ред. Проф. В.П.Андрющенка, проф. М.І.Горлача. – Харків – Київ, 1998.
29. Соціологія праці та управління: термінологічний словник-довідник / Відп. Ред.. В.А. Полторац. _ К., 1993.
30. Соціологія: Навч. посіб. / За ред.. С.Макеєва, К.: Знання, 2005. – 455 с.
31. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В.Г.Городяненка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 560 с.

32. Соціологія: Терміни, поняття, персоналії / За ред.. В.Пічі. – К.: Каравела; Новий світ- 2000, 2002. – 480 с.
33. Танчин І.З. Соціологія: Навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 351 с.
34. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. – Л.: Кальварія, 2004. – 544 с.
35. Черниш Н. Й. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009. – 468 с.
36. Юрій М.Ф. Соціологія культури. – К.: Кондор, 2006. – 304 с.
37. Юрій М.Ф. Соціологія: Підручник. – К.: Кондор, 2007. – 288 с.

Допоміжна:

1. Андерсен Б. Уявлені спільноти. Міркування щодо походження й поширення націоналізму / Пер. з англ. В.Морозов. – К.: Критика, 2001. – 271 с.
2. Білявський Г.О., Падун М.М., Фурда Р.С. Основи загальної екології. – К., 1993.
3. Брюбейкер Р. Переобрамлений націоналізм / Пер. з англ. О.Рябов. – Л.: Кальварія, 2006. – 280 с.
4. Вишняк О.І. Соціокультурна динаміка політичних регіонів України. Соціологічний моніторинг (1992-2006). – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 226 с.
5. Гантінгтон С. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / Пер. з англ. Н.Климчук. – Л.: Кальварія, 2006. – 474 с.
6. Гелнер Е. Нації та націоналізм / Пер. з англ. Г.Касьянов. – К.: Таксон, 2003. – 300 с.
7. Герасіна Л.М. Оновлення сучасної вищої школи в контексті глобальних проблем освіти. – Харків, 1994.
8. Головаха Є., Горбачик А., Паніна Н. Україна та Європа: Результати міжнародного порівняльного соціологічного дослідження. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 142 с.
9. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ ст. / Пер. з нім. А.Орган. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 109 с.
10. Закон України про вищу освіту // Освіта України. – 26 лютого 2002 р. - №17.
11. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті // Освіта України. – №33. – 23 квітня 2002.
12. Злобіна О., Тихонович Вє. Суспільна криза і життєві стратегії особистості. – К.: Стило, 2001. – 238 с.
13. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: Еволюція дослідницьких програм. – К.: Сталь, 2005. – 500 с.
14. Паніна Н. Українське суспільство 1994-2005: Соціологічний моніторинг. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2005. – 157 с.
15. Соціальний ареал життя особистості / За ред. М.Шульги. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2005. – 400 с.
16. Соціальні виміри суспільства: Зб. наук. праць. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – Вип. 9. – 360 с.
17. Соціальні виміри суспільства: Зб. наук. праць. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – Вип. 10. – 428 с.
18. Соціальні структури і особистість: дослідження Мелвіна Л.Кона і його співпрацівників / Пер. з англ. за наук. ред. В.Хмелька. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська Академія», 2007. – 559 с.
19. Статистичний щорічник України за 2006 р. – К.: Консультант, 2007. – 551 с.
20. Стегній О. Інституціоналізація екологічних інтересів у суспільстві соціогенних ризиків. – К., 2002.
21. Україна модерна. Спеціальний випуск 2007. Львів-Донецьк: соціальні ідентичності в сучасній Україні / За ред. Я.Грицака, А.Портнова, В.Сусака. – К.: Критика, 2007. – 357 с.

22. Україна: рік після виборів. Моніторинг регіонів / За ред. І.Когута. – К.; Л.: Вид-во «Мс», 2007. – 336 с.
23. Українське суспільство на шляху перетворень: західна інтерпретація / За ред. В.Ісаїва; Пер. з англ. А.Іщенко. – К.: Вид. дім «Кисво-Могиллянська Академія», 2004. – 362 с.
24. Українське суспільство 1994-2005: Динаміка соціальних змін / За ред. В.Ворни, М.Шульги. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2005. – 653 с.
25. Українське суспільство 1992-2006: Соціологічний моніторинг / За ред. В.Ворни, М.Шульги. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 578 с.
26. Українське суспільство 1992-2007: Динаміка соціальних змін / За ред. В.Ворни, М.Шульги. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – 520 с.
27. Український соціум: Інтеграція інтелектуального потенціалу / За ред. В.Врублевського. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2005. – 396 с.
28. Чепурко Г. Зайнятість населення України: Зміни і тенденції. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – 411 с.
29. Шнаппер Д. Спільнота громадян. Про модерну концепцію нації / Пер. з франц. Р.Мардер. – Х.: Фоліо, 2007. – 223 с.
30. Щербина В.М. Образи інформаційного суспільства: Соціологічний вимір культури. – К.: Ін-т соц. та культ. зв'язків ім. св. Княгині Ольги, 2005. – 248 с.
31. Юрій М.Ф. Соціокультурний світ України. – К.: Кондор, 2008. – 794 с.
32. Abel T. Podstawy teorii sociologiczney. - Warszawa, 1997.

Методика і техніка соціологічних досліджень.

Література:

Базова:

1. Барвінський А.О. Соціологія: Курс лекцій для студ. ВНЗ: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
2. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002. – 140 с.
3. Болотіна Є.В., Мішура В.Б. Соціологія: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 128 с.
4. Городяненко В.Г. Социологический практикум: учебно-методическое пособие. – К.: Изд. Центр «Академия», 1999. – 160 с.
5. Дворецька Г.В. Соціологія: Навч.посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 340 с.
6. Дворецька Г.В. Соціологія: навчальний посібник. Вид. 2-ге, перероб.і доп. – К.: НЕУ, 2002. – С. 347-428.
7. Козловець Є.А. Соціологія: Словник термінів і понять. – К.: Кондор, 2006. – 327 с.
8. Нестуля О.О. Соціологія: практикум: навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл.) / О.О.Нестуля, С.І.Нестуля, С.Ж.Верезомська – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 272 с.
9. Павличенко П.П., Литвиненко Д.А. Соціологія: Навч. посібник. – К.: Лібра, 2000.
10. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – 320 с.
11. Піча В.М. та ін. Соціологія. – К., 1996.
12. Піча В., Вовканич С., Маковецький В. Як підготувати, провести і узагальнити результати соціологічних досліджень. Матеріали до лекцій із курсу. – Львів, 1996.
13. Піча В.М. Соціологія: загальний курс. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України. – К., 2000. – С. 186-234.

14. Практикум з соціології: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / За редакцією В.М. Пічі. – Львів: «Новий світ – 2000», 2004. - 368.
15. Ратушна Г. Соціологія (матеріали курсу лекцій). Навчальний посібник. Видання 2-е, доп. і перероб. – Тернопіль, 1999. – 148 с.
16. Соціологія. Курс лекцій /В.М.Піча, О.М.Семашко, Н.Й.Черниш та ін./ За ред. В.М.Пічі. – К., 1996.
17. Соціологія: Підручник / За загальною ред. Проф. В.П.Андрющенка, проф. М.І.Горлача. – Харків – Київ, 1998.
18. Сурмін Ю.П., Туленков Н.В. Методология и методы социологических исследований: Учеб. пособие. – К., 2000.
19. Соціологія: Навч. посіб. / За ред. С.Макеєва, К.: Знання, 2005. – 455 с.
20. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В.Г.Городяненка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 560 с.
21. Танчин І.З. Соціологія: Навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 351 с.
22. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. – Л.: Кальварія, 2004. – 544 с.
23. Черниш Н. Й. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009. – 468 с.
24. Юрій М.Ф. Соціологія: Підручник. – К.: Кондор, 2007. – 288 с.

http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3411/1/kurchaba_posibnyk.pdf

Допоміжна:

1. Головаха Є., Горбачик А., Паніна Н. Україна та Європа: Результати міжнародного порівняльного соціологічного дослідження. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 142 с.
2. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: моделі та практики. – К.: Центр вільної преси, 2003. – 200 с.
3. Статистичний щорічник України за 2006 р. – К.: Консультант, 2007. – 551 с.
4. Циба В.Т. Математичні основи соціологічних досліджень: кваліметричний підхід. – К.: МАУП, 2002. – 248 с.
5. Abel T. Podstawy teorii sociologiczney. - Warszawa, 1997.

МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ПРАВА

Теми та зміст лекцій:

Тема 1. Основи загальної теорії держави. Основні теорії походження держави. Поняття та зміст патріархальної, теологічної, договірної, психологічної, насильницької, органічної та інших теорій походження держави. Поняття держави. Основні ознаки держави. Відмінність держави від додержавної організації суспільства. Відмінність держави від інших сучасних організацій суспільства. Функції держави. Види функцій держави. Основні зовнішні функції держави. Основні внутрішні функції держави. Форма держави та її елементи. Форма державного правління та її види. Форма державного устрою та її види. Форма державного режиму та її види. Поняття та структура механізму держави. Поняття та структура державного апарату. Правова держава: поняття та основні ознаки. Громадянське суспільство: поняття та основні ознаки.

Тема 2. Основи загальної теорії права. Право як особливий вид соціальних норм. Поняття та ознаки суб'єктивного права. Поняття та ознаки об'єктивного права. Поняття правової норми. Ознаки правової норми. Види правових норм. Поняття джерел права. Види джерел права за юридичною силою. Система джерел права. Система права. Елементи системи права. Поняття галузі права. Види галузей права. Поняття інституту права. Види

інститутів права. Поняття правовідносин. Структура правовідносин. Поняття об'єкта правовідносин. Поняття суб'єкта правовідносин. Поняття змісту правовідносин. Юридичні факти: поняття та види.

Тема 3. Основи конституційного права України. Конституційне право – провідна галузь національного права України. Поняття конституційного права України. Джерела конституційного права України. Конституція України. Ознаки Конституції України, її структура та значення. Загальні засади конституційного ладу України. Україна як незалежна, суверенна, демократична, соціальна, правова держава. Україна як унітарна держава. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина. Громадянські, політичні, економічні, соціальні, культурні та інші види прав людини та громадянина. Громадянство України. Підстави набуття та припинення громадянства України. Загальний та спеціальний порядки внесення змін до Конституції України.

Тема 4. Основи адміністративного права України. Поняття адміністративного права. Джерела адміністративного права. Кодекси, закони та підзаконні нормативно-правові акти як джерела адміністративного права України. Поняття та принципи публічної адміністрації в Україні. Поняття, система та функції органів публічної адміністрації. Державна служба в Україні. Адміністративне судочинство. Поняття і види адміністративних правопорушень. Поняття адміністративної відповідальності та види адміністративних стягнень.

Тема 5. Основи цивільного права України. Поняття цивільного права України. Предмет та метод цивільного права України. Система цивільного права України. Інститути загальної частини цивільного права України. Інститути особливої частини цивільного права України. Джерела цивільного права України. Цивільний кодекс України як основне джерело цивільного права України. Структура Цивільного кодексу України. Цивільно-правові відносини. Виникнення, зміна та припинення цивільно-правових відносин. Види цивільно-правових відносин. Поняття майнових відносин. Поняття особистих немайнових відносин. Суб'єкти цивільно-правових відносин. Фізичні особи. Юридичні особи. Об'єкти цивільних прав. Правочини. Право власності та інші речові права. Право інтелектуальної власності. Загальні положення про зобов'язання. Цивільно-правові договори. Спадкування за законом та за заповітом.

Тема 6. Основи трудового права України. Поняття трудового права як галузі права України. Джерела трудового права. Кодекс законів про працю України. Колективні договори та угоди. Порядок укладення. Сторони. Трудовий договір. Укладення та розірвання трудового договору. Умови трудового договору. Робочий час та час відпочинку. Особливості праці окремих категорій громадян. Трудова дисципліна. Охорона праці. Індивідуальні і колективні трудові спори.

Тема 7. Основи кримінального права України. Поняття та система кримінального права України. Кримінальний кодекс України. Поняття злочину. Види та стадії вчинення злочину. Склад злочину. Суб'єкт злочину. Об'єкт злочину. Суб'єктивна сторона злочину. Об'єктивна сторона злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння. Покарання і його види. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Теми та зміст семінарських занять:

Тема 1. Основи загальної теорії держави. Основні теорії походження держави. Поняття та зміст патріархальної, теологічної, договірної, психологічної, насильницької, органічної та інших теорій походження держави. Поняття держави. Основні ознаки держави. Відмінність держави від додержавної організації суспільства. Відмінність держави від інших сучасних організацій суспільства. Функції держави. Види функцій держави. Основні зовнішні функції держави. Основні внутрішні функції держави. Форма держави та її елементи. Форма державного правління та її види. Форма державного устрою та її види. Форма державного режиму та її види. Поняття та структура механізму держави. Поняття та структура державного апарату. Правова держава: поняття та основні ознаки. Громадянське суспільство: поняття та основні ознаки.

Тема 2. Основи загальної теорії права. Право як особливий вид соціальних норм. Поняття та ознаки суб'єктивного права. Поняття та ознаки об'єктивного права. Поняття

правової норми. Ознаки правової норми. Види правових норм. Поняття джерел права. Види джерел права за юридичною силою. Система джерел права. Система права. Елементи системи права. Поняття галузі права. Види галузей права. Поняття інституту права. Види інститутів права. Поняття правовідносин. Структура правовідносин. Поняття об'єкта правовідносин. Поняття суб'єкта правовідносин. Поняття змісту правовідносин. Юридичні факти: поняття та види.

Тема 3. Основи конституційного права України. Конституційне право – провідна галузь національного права України. Поняття конституційного права України. Джерела конституційного права України. Конституція України. Ознаки Конституції України, її структура та значення. Загальні засади конституційного ладу України. Україна як незалежна, суверенна, демократична, соціальна, правова держава. Україна як унітарна держава. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина. Громадянські, політичні, економічні, соціальні, культурні та інші види прав людини та громадянина. Громадянство України. Підстави набуття та припинення громадянства України. Загальний та спеціальний порядки внесення змін до Конституції України. Вибори, референдум. Загальна характеристика системи органів державної влади. Верховна Рада України. Кабінет Міністрів України. Президент України. Судоустрій в Україні. Територіальний устрій України. Місцеве самоврядування в Україні.

Тема 4. Основи адміністративного права України. Поняття адміністративного права. Джерела адміністративного права. Кодекси, закони та підзаконні нормативно-правові акти як джерела адміністративного права України. Поняття та принципи публічної адміністрації в Україні. Поняття, система та функції органів публічної адміністрації. Державна служба в Україні. Адміністративне судочинство. Поняття і види адміністративних правопорушень. Поняття адміністративної відповідальності та види адміністративних стягнень.

Тема 5. Основи цивільного права України. Поняття цивільного права України. Предмет та метод цивільного права України. Система цивільного права України. Інститути загальної частини цивільного права України. Інститути особливої частини цивільного права України. Джерела цивільного права України. Цивільний кодекс України як основне джерело цивільного права України. Структура Цивільного кодексу України. Цивільно-правові відносини. Виникнення, зміна та припинення цивільно-правових відносин. Види цивільно-правових відносин. Поняття майнових відносин. Поняття особистих немайнових відносин. Суб'єкти цивільно-правових відносин. Фізичні особи. Юридичні особи. Об'єкти цивільних прав. Правочини. Право власності та інші речові права. Право інтелектуальної власності. Загальні положення про зобов'язання. Цивільно-правові договори. Спадкування за законом та за заповітом.

Тема 6. Основи трудового права України. Поняття трудового права як галузі права України. Джерела трудового права. Кодекс законів про працю України. Колективні договори та угоди. Порядок укладення. Сторони. Трудовий договір. Укладення та розірвання трудового договору. Умови трудового договору. Робочий час та час відпочинку. Особливості праці окремих категорій громадян. Трудова дисципліна. Охорона праці. Індивідуальні і колективні трудові спори.

Тема 7. Основи земельного права України. Поняття і система земельного права. Джерела земельного права України. Земельний кодекс України. Категорії земель та їх правовий режим. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення. Форми власності на землю. Набуття і реалізація права на землю. Приватизація земель. Гарантії прав на землю. Охорона земель. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

Тема 8. Основи кримінального права України. Поняття та система кримінального права України. Кримінальний кодекс України. Поняття злочину. Види та стадії вчинення злочину. Склад злочину. Суб'єкт злочину. Об'єкт злочину. Суб'єктивна сторона злочину. Об'єктивна сторона злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння. Покарання і його види. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. – Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141 (з наступними змінами).
2. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 07 жовтня 2010 р. № 2591-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 9. – ст. 58 (з наступними змінами).
3. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09 квітня 1999 р. № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – ст. 190 (з наступними змінами).
4. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – ст. 385.
5. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35-36, 37. – ст. 446 (з наступними змінами).
6. Закон України «Про оренду землі» від 06 жовтня 1998 р. № 161-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 46-47. – ст. 280 (з наступними змінами).
7. Земельний Кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – ст. 27 (з наступними змінами).
8. Закон України «Про відпустки» від 15 листопада 1996 р. № 504/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – ст. 4 (з наступними змінами).
9. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01 липня 1993 р. № 3356-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – ст. 361 (з наступними змінами).
10. Закон України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 р. №108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – ст. 121 (з наступними змінами).
11. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (з наступними змінами) // zakon.rada.gov.ua.
12. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р. № 2235-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 3. – ст. 65 (з наступними змінами).
13. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 07 жовтня 2010 р. № 2591-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 9. – ст. 58 (з наступними змінами).
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – додаток до № 51. – ст. 1122 (з наступними змінами).
15. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – ст. 131 (з наступними змінами).
16. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – ст. 356 (з наступними змінами).
17. Алфьоров С.М., Ващенко С.В., Долгополова М.М., Купін А.П. Адміністративне право. Загальна частина. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011.–216 с.
18. Адміністративне право: Навч. пос. / О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 536 с.
19. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). – К.: Видавництво «Юридична думка», 2004. – 584 с.
20. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. Станом на вересень 2011 р. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 320 с.
21. Земельне право України: Підручник / М. В. Шульга, Г. В. Анісімова, Н. О. Багай, А. П. Гетьман та ін.; — К.: Юрінком Інтер, 2004. — 368 с.
22. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 4-те вид., перероб. і допов. – Х.: Право, 2010. — 472 с.
23. Луць Л.А. Загальна теорія держави та права: Навчально-методичний посібник (за

- кредитно-модульною системою). – К.: Атіка, 2007. – 412 с.
24. Мірошніченко А.М. Земельне право України: Підручник. – 2-ге видання, допов. і перероб. – К.: Алерга; ЦУП, 2011. – 678 с.
25. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. / За ред. В.М. Коссака. – К.: Істина, 2008. – 992 с.
26. Основи права України / За ред. проф. В.Л. Ортинського. – Видання друге, доп. і перероб. – Львів: Оріяна-Нова, 2005. – 368 с.
27. Погорілко В.Ф. Федоренко В.Л. Конституційне право України: Підручник. – К.: Правова єдність, 2010. – 432 с.
28. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави. Навч. посіб. Вид. 9-е, зі змінами. – Львів: Край, 2007. – 192 с.
29. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 520 с.
30. Трудове право України: Академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. — 2-е вид., перероб. і доп. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. — 544 с.
31. Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: у 2 т. / За заг. ред. Я. М. Шевченко. – Вид. 2-ге, доп. і перероб. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре». – 2006. – Т. 2. Особлива частина. – 520 с.
32. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л.М. Баранова, Т. І. Бегова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького – Х. : Право. – 2011. – Т. 2. – 816 с.
33. Чушенко В. І., Заяць І. Я. Конституційне право України: Підруч. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре" 2007. - 488 с.

3. Рекомендована література:

Базова:

1. Арбеніна В.Л. Етносоціологія: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х.: ХНУ, 2007. – 314 с.
2. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки: Пер. з франц. – К.: Юніверс, 2004. – 688 с.
3. Барвінський А.О. Соціологія: Курс лекцій для студ. ВНЗ: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
4. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002. – 140 с.
5. Болотіна Є.В., Мішура В.Б. Соціологія: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 128 с.
6. Головатий М.Ф. Соціологія молоді: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2006. – 304 с.
7. Городяненко В.Г. Социологический практикум: учебно-методическое пособие. – К.: Изд. Центр «Академия», 1999. – 160 с.
8. Дворецька Г.В. Соціологія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 340 с.
9. Дворецька Г.В. Соціологія праці: Навч. посіб. – К., 2001.
10. Дворецька Г.В. Соціологія: навчальний посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: НЕУ, 2002. – С. 347-428.
11. Етносоціологія: Навч. посіб. / За ред. В. Євтуха. - К.: Вид-во УАННП Фенікс, 2003. – 208 с.
12. Іванов В.Ф. Соціологія масової комунікації: Навч. посібник. – К., 1999.
13. Катаєв С.Л. Сучасне українське суспільство: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 200 с.
14. Коваліско Н.В. Основи соціальної стратифікації: Навч. посіб. – Л.: Магнолія, 2007. – 328 с.
15. Козловець Є.А. Соціологія: Словник термінів і понять. – К.: Кондор, 2006. – 327 с.

16. Культура-суспільство-особистість: Навч. посіб. / За ред. Л.Скокової. – Ін-т соціології НАН України, 2006. – 396 с.
17. Нестуля О.О. Соціологія: практикум: навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл.) / О.О.Нестуля, С.І.Нестуля, С.Ж.Верезомська – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 272 с.
8. Павличенко П.П., Литвиненко Д.А. Соціологія: Навч. посібник. – К.: Лібра, 2000.
9. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Курс лекцій. – К., 1996.
10. Піча В.М. та ін. Соціологія. – К., 1996.
10. Піча В.М. Соціологія вільного часу. – Львів, 1993.
11. Піча В.М., Стеблич В.А. Соціологія політики. – Львів, 1994.
12. Піча В., Вовканич С., Маковецький В. Як підготувати, провести і узагальнити результати соціологічних досліджень. Матеріали до лекцій із курсу. – Львів, 1996.
13. Піча В.М. Соціологія: загальний курс. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України. – К., 2000. – С. 186-234.
14. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття. Посібник. – К., 1996.
15. Полторак В.А. Соціологія: основи соціології праці та управління. – К., 1992.
16. Практикум з соціології: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / За редакцією В.М. Пічі. – Львів: «Новий світ – 2000», 2004. - 368.
17. Ратушна Г. Соціологія (матеріали курсу лекцій). Навчальний посібник. Видання 2-е, доп. і перероб. – Тернопіль, 1999. – 148 с.
18. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії / Навч. посіб. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.
19. Соціологічна думка України: Навч. посібник. – К.: Заповіт, 1996.
20. Соціологія. Курс лекцій /В.М.Піча, О.М.Семашко, Н.Й.Черниш та ін./ За ред. В.М.Пічі. – К., 1996.
21. Соціологія: Підручник / За загальною ред. Проф. В.П.Андрющенка, проф. М.І.Горлача. – Харків – Київ, 1998.
22. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В.Г.Городяненка – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 500 с.
23. Соціологія праці та управління: термінологічний словник-довідник / Відп. Ред.. В.А. Полторак. – К., 1993.
24. Сурмін Ю.П., Туленков Н.В. Методология и методы социологических исследований: Учеб. пособие. – К., 2000.
25. Танчин І.З. Соціологія: Навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 351 с.
26. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. – Львів, 1996.
27. Черниш Н. Й. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009. – 468 с.
28. Якуба О.О. Соціологія: Навч. посібник для студ. – Харків: Константа, 1996.

http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3411/1/kurchaba_posibnyk.pdf

Допоміжна:

1. Андерсен Б. Уявлені спільноти. Міркування щодо походження й поширення націоналізму / Пер. з англ. В.Морозов. – К.: Критика, 2001. – 271 с.
2. Білявський Г.О., Падун М.М., Фурда Р.С. Основи загальної екології. – К., 1993.
3. Брюбейкер Р. Переобрамлений націоналізм / Пер. з англ. О.Рябов. – Л.: Кальварія, 2006. – 280 с.
4. Вишняк О.І. Соціокультурна динаміка політичних регіонів України. Соціологічний моніторинг (1992-2006). – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 226 с.

5. Гантінгтон С. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / Пер. з англ. Н.Климчук. – Л.: Кальварія, 2006. – 474 с.
6. Гелнер Е. Нації та націоналізм / Пер. з англ. Г.Касьянов. – К.: Таксон, 2003. – 300 с.
7. Герасіна Л.М. Оновлення сучасної вищої школи в контексті глобальних проблем освіти. – Харків, 1994.
8. Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика: Хрестоматія з сучасної зарубіжної соціології регіонів / Укл. І.Кононов (наук. ред.), В.Бородачов, Д.Топольськов. – Луганськ: Альма матер; Знання, 2002. – 664 с.
9. Глобальні модерності / За ред. М.Фезерстоуна, С.Леша, Р.Робертсона; Пер. з англ. Т.Цимбал. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 400 с.
10. Головаха Є., Горбачик А., Паніна Н. Україна та Європа: Результати міжнародного порівняльного соціологічного дослідження. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 142 с.
11. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ ст. / Пер. з нім. А.Орган. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 109 с.
12. Закон України про вищу освіту // Освіта України. – 26 лютого 2002 р. - №17.
4. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті // Освіта України. – №33. – 23 квітня 2002.
13. Злобіна О., Тихонович Вс. Суспільна криза і життєві стратегії особистості. – К.: Стилос, 2001. – 238 с.
14. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: моделі та практики. – К.: Центр вільної преси, 2003. – 200 с.
15. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: Еволюція дослідницьких програм. – К.: Сталь, 2005. – 500 с.
16. Стегній О. Інституціоналізація екологічних інтересів у суспільстві соціогенних ризиків. – К., 2002.
6. Циба В.Т. Математичні основи соціологічних досліджень: кваліметричний підхід. – К.: МАУП, 2002. – 248 с.

4. Засоби діагностики успішності навчання:

Поточний контроль – відповіді та доповнення на семінарських заняттях, написання рефератів, самостійна робота, соціологічний практикум; проміжний контроль – написання модульних контрольних робіт.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання: іспит.